

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:		Vidéken postai szállítással:	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 frt
Fél évre	6 „	Fél évre	7 „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	3.50
Egy óra	1 „	Egy óra	1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, fűt 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyezer . . . 5 kr | Bélvegydíj külön 30 kr
Minden következőnél . . . 4 | Nyilvánt. sor 15

Szerkesztőség:

Az arad-esanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentesen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Harcz az alkotmány ellen.

Arad, január 20.

Résen legyen a magyarság! Míg a katolikus egyház feje Rómában óhaját és reményét fejezi ki aziránt, hogy Magyarországon egyház és állam között nem fog harczra kerülni a dolog, addig hazánk biboros főpásztora Budapesten megkopogtatja a magyar alkotmányosság kapuját, s az alsó papság által már megindult elődörsi csatározás nyomában megadja a jelt a derékhad előnyomulására és az egész vonalon megkezdendő tervszerű támadás- és rohamra a magyar alkotmány sánczai ellen.

A szervezkedés látszólag ártatlan, sőt humánus jelszó alatt történik; az alpapság nyomora — úgy mondatik — fölhatott a főpapok fényes palotáiba, s mivel a szükség enyhítésének „jogialapon való” eszközlése még évtizedekig eltarthat, addig is a „szegény paptársak” segélyezéséről más módon kell gondoskodni, és ez a módozat a „szeretet és áldozat.”

Igy szólott tegnapelőtt Vaszary Kolos hercegprimás a lelkeszi kongrua ügyében összehívott tizenötös bizottság előtt, hol miután a segélyezés szükségét és módját mint a megindított mozgalom célját hangsúlyozta, áttért a tanácskozás második tárgyára, a „katolikus autonómia”-ra.

A katolikus autonómia neve alatt ismeretes mozgalom iránt elejétől fogva bizalmatlansággal viseltettünk. Minden érdekkör mást és mást ért alatta s célja által. Midőn az alkotmányos éra mezes heteiben a valódi szabadelvűségtől duzzadó közhangulat áramlatában vetődött felszínre, a művelt, de hitbuzgó laikusok a népoktatás és a lelkeszek megválasztása körül nyerendő befolyásuk reményében pártolták; az alsó papság a püspöki abszolút hatalom korlátozását s anyagi helyzete följavulását várta tőle, még pedig képviseleti alapon. Oly liberális jellegű volt e mozgalom, hogy a főpapság mindent elkövetett annak elnyomására, a mi általa sikerült, hogy a kormány egyszerűen az akták közé temette a feltámasztás szándoka és reménye nélkül az egész ügyet.

Ujabb időben a kálvinista Tisza kormányelnök ellen a szélső ellenzék ütőül kezdte kijátszani az autonómia eszméjét s Csákytól ki is szakolta az ígéretet, hogy érdekében a kormány inicziálai fog, de már akkor kijelentette a miniszter, hogy ő azt csak szűk körben hiszi érvényesíthetni, és pedig a l u l r ó l.

Milyen változásnak kellett beállania, hogy most ugyanazon főpapság, mely eddig félt tőle, maga veszi kezébe a mozgalom kezdeményezését f e l ü l r ó l, és vajjon mi célja lehet vele a főpapságnak? A feleletet nem nehéz megadni.

A most uralkodó pápa nem csak nem idegenkedik egy Magyarországon felidézendő vallásháboru esélyeitől, hanem az, mint a hármasszövetség konzisztenciáját gyöngítő momentum, határozottan beillik politikájának keretébe. Azonfölül a törvényhozás egyik faktorának, a felsőháznak támogatásában bizik feltétlenül a klerikális párt, és nem ok nélkül. Mióta ezen testület boldogtalan emlékezetű reformja megesett, azóta elvesztette a magyar kormány domináló befolyását a felső házban; az általa kinevezett főispánok megszünvén tagjai lenni, a döntő hatalom egészen a katolikus főpapság és a főurak kezébe került, és mig egyrészt a kormány kénytelen lesz esetleg eltérni azt, hogy a klerikálisoknak nem tetsző törvényjavaslatok onnan visszautasíttassanak, addig alkotmányvédő konzervatív ellenállásra sem számíthat a nemzet az esetben, ha sikerül az alsóházban egy klerikális kormányt oly törvényjavaslatot keresztül hajtania, mely a klerikális érdekek számára alkotmányunk legbecsebb jogait konfiskálja.

Az a kérdés, van-e a mostani katolikus autonómiai mozgalomnak olyan éle, mely egyes alkotmányos jogaink elkobzására céloz, és van-e kilátása arra, hogy ezen törekvését a parlamentben érvényesíteni tudja?

Az első kérdésre a hercegprimásnak tegnapi megnyitó beszédje alapján határozott igennel felelhetünk. Ismeretes, hogy a katolikus autonómia védpajzsa alá húzódott ultramontanizmus egyik bevallott célja az volt, hogy a korona kegyuri joga ne a felelős magyar miniszterium, tehát alapjában a parlament közbejöttével gyakoroltassék, — a mint pedig azt az 1848-ik évi III. t.-cz. elrendeli, hanem egy az autonómia keretén belül alkotandó katolikus hatóság közbejöttével. Magyarország közvéleménye épen azért feszült várakozással nézett a primás nyilatkozata elé, megtudandó, hogy az általa megújított autonomikus mozgalomnak csakugyan ez képezi-e célját, és a híressé vált „p a x” szó újabb alkalmazásában csakugyan h á b o r u t jelent-e? A primás ama megnyitó beszédében a többek közt így nyilatkozott:

„Az 1848. év óta a vallási és politikai viszonyok átalakultak. A katolicizmusnak helyzete, amelyhez törvényeink és intézményeink a királyság megalapítása óta folytonosan simulnak, a többi törvényesen bevett minden vallásfelekezetre különbség nélkül megállapított egyenlőség és viszonyosság mellett megváltozott. A politikai téren a rendi alkotmányt a felelős parlamentaris kormány váltotta fel, mely nem ismer uralkodó valást, sőt objektív állást kellően minden bevett valás iránt elfoglalni, igen természetes, azt a jogi igazgatási kört és szerepet, melyet az előbbi rendszer kormányza betöltött, a megváltozott viszonyok közt be nem töltheti. E körülmények kijelölik reánk, katolikusokra is az irányt, melyet a lényegesen megváltozott viszonyok közt követ-

nünk kell, vagyis hogy egyházunk világi vonatkozásu ügyeire nézve autonómiát kérjünk. E nagy horderejű kérdés tárgyalásánál szerintem szem előtt tartandók: először a katolikus egyház hierarhikus szervezete. A z e g y h á z i, u g y a r e n d i, m i n t a j o g h a t ó s á g i h a t a l o m — potestas ordinis et jurisdictionis — n e m é r i t e n d ő. Azután szem előtt tartandó apostoli királyunk kegyuri joga, ép azért sem felséges urunk ellen, sem nélküle, hanem vele egyetértőleg kell eljárunk, miért is alattvalói hódolattal ki kell kérnünk legmagasabb elhatározását az iránt: mily mérvben hajlandó kegyuri jogának gyakorlását velünk megosztani.”

Ez elég világosan van mondva, s őszinteség, nyíltság tekintetében semmi kifogás nem lehet ellene. Az autonómia tehát az egyházi, u g y a r e n d i, m i n t a j o g h a t ó s á g i hatalmat nem érintheti, hanem igenis arra lesz hivatva, hogy a nemzetnek azon palládiumát, melyet utóbbi eddig a korona kegyuri jogának együttes gyakorlásában birt, s mely Róma hatalmaskodása ellen egyedüli biztosítékát képezte, ezután a katolikus főpapságnak, vagyis magának Rómának kiszolgáltassa.

Ezen törekvésnek, mint érintettük, egy törvénycikkünk ellene áll. Kicsinyke paragrafus, de óriási akadály; az alsó házban többséget kellene előbb szervezni ellene. Apponyi, Polonyi talán már meg is vannak nyerve, s révökön egy ultramontan katolikus párt alakulhat az országgyűlésen. A mostani liberális többségből kikerült kormány a fejtetejére állított viszonyok között visszaléphet; egy kisebbség — a kormányon — az országgyűlés szétesztése után az új választásoknál könnyen többségre tehet szert, és így tovább, miként egyebütt számtalan példát láttunk multban, jelenben.

Idáig azonban aligha fog jutni a dolog; lesz harcz, háboru, ha azok, kiknek a béke ápolása jutott osztályrészükül, a háborut akarják; de látott ilyet, sőt különbet is a magyar nemzet, és még is megőrizte szabadságát.

Megőrizte azt a világi hatalom ellenében s meg fogja őrizni Rómával szemben is. És a jogokat, melyeket őseinktől örököltünk, s melyeket azok a világ minden kincseért sem áldoztak fel, mi sem fogjuk odaadni — egy tál lencseért.

Belföld.

Az igazságügyminiszter és a polgári házasság.

A Nemzet a következő czáfolatot közli: A hírlapokban kolportált azon híresztelésekkel szemben, mintha az igazságügyminiszter a függetlenségipárt egyik vagy másik tagjával érintkezést folytatott volna a polgári házasság ügyének napirendről való levétele iránt, legilletékesebb helyről fel vagyunk hatalmazva annak kijelentésére, hogy az igazságügyminiszter részéről semminemű oly érintkezés nem történt, ami a polgári házasság kérdésének a napirendről való levételével állana kapcsolatban.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tudósítása. —
— január 20.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső báró.

Jegyzők: Perczel Béni, Eszterházy Kálmán gr., Horváth Adám.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Hieronymi Károly, Csáky Albin gr., Szilágyi Dezső.

Felolvasták és hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a beérkezett kérvényeket. Kiadják az illető bizottságoknak.

Darányi Ignác, a VI. bíráló bizottsági elnök jelenti, hogy Atzél Béla báró bodajki választási ügyében a vizsgálatot elrendelte s a vizsgálattal Kabos Ferencz bizottsági tagot bizta meg.

Felolvasták az erre vonatkozó iratokat.

Ugron Gábor kénytelen felszólalni, mert a bíráló bizottság eljárása a házszabályokkal homlok-egyenest ellenkező. A kérvény formai hibában szenved, mert nem volt az előirt 10 aláírója. Nem veszi tudomásul a bizottság jelentését. (Helyeslés balfelől.)

Elnök konstatálja, hogy a bíráló bizottságot nem szokták ellenőrizni s ezzel veszedelmes praecedens alkothat. (Helyeslés jobbfelől.)

Beöthy Akos abban talál kísérletet a veszedelmes praecedensre, hogy a bizottság így jár el. A kérvény érdemleges tárgyalásába bocsátkozni nem lehet, mert az formai hibában szenved. Nem veszi tudomásul a jelentést. (Zajos helyeslés balfelől.)

Darányi Ignác utal arra, hogy a bíráló bizottság ítélete revízió alá nem kerül ebben a házszabály mellette szól. Szólok mint elnök, jelentést tett a bizottság ítéletéről s a mint elhangzott, kritikába nem bocsátkozik. Bár praecedens itt nem dönthet, hivatkozik arra, hogy 1888-ban hasonló eset fordult elő s bár a tárgyalás előtt vonta vissza a 15 közül hat aláíró az aláírását, annak dacára az illető bizottság hele bocsátkozott a kérvény tárgyalásába. (Zajos helyeslés jobbfelől.)

Szalay Károly a házszabályokat úgy értelmezi, mint Ugron s azért az ő javaslatát pártolja.

Elnök: Az ülést 10 percre felfüggeszti. (Zaj, mozgás balfelől.)

Szünet után felszólalt

Horváth Gyula: az iménti 10 perczszünetet kifogásolja. Ez igen könnyen arra a magyarázatra adhat okot, hogy ezt a szünetet

azért vette magának, mert be akarják hozni az itt nem levőket. Ilyen fellelvéseknek elejét szeretné venni. (Helyeslés balfelől.) Egyébként pedig a VI-ik bíráló bizottság eljárását itt változtatni senki sem akarja, csak demonstrálni akarják, hogy ez az eljárás nem megfelelő. Ő is abban a véleményben van, hogy a jelentés ne vétessék tudomásul. (Helyeslés balfelől.)

Hieronymi Károly belügyminiszter: bírói funkciókat teljesítenek, hogy ítéletet mondanak és hogy az indokokat szabadon mérlegelik. A házszabályok illetően rendelkezései arra célozzák, hogy a bizottság ítélete itt a ház plénümában revidáltassék. Kéri, éppen a kisebbség érdekében, amely mindig kisebbségben van, hogy térjünk a kérdés fölött napirendre. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Apponyi Albert gróf elismeri, hogy a miniszter teljesen bebizonyította azt, hogy a bizottság ítéletét a ház nem konzerválhatja, mert az bírói ítélet. De viszont nem lehet a ház azon jogát vitatni, hogy véleményt mondjon a bizottság eljárása fölött. (Helyeslés balfelől.)

Hieronymi Károly belügyminiszter Darányi álláspontjának helyességét bizonyítja s ismétli, hogy a házszabályok értelmében is a napirendre térést tartja helyesnek. (Helyeslés jobbfelől.)

Perczel Dezső utal a házszabályokra s ezek értelmében konstatálja, hogy itt tudomásul vétellel csak fonák helyzetbe hozza magát a ház. Azért tudomásul nem veszi ugyan a ház a jelentést, de azért a bizottság illető tagját kiküldi a vizsgálat megejtésére. (Helyeslés.)

Horváth Béla mint a bíráló bizottság tagja szól. Konstatálja, hogy a bíráló bizottság praecedensre sem helyezkedhet, mert azok ellenkezők voltak egymással, különben a bizottság lelkiismerettel bírálta a kérdést s így jutott a most írt eredményre. Különben csodálkozik Beöthy Akoson, a ki privátim helyesnek mondta a bizottság ítéletét, itt a házban azt nem helyeselte. (Tetszés jobbfelől.)

Zichy Jenő gróf hasonló álláspontot foglal azokéhoz, akik azt vallják, hogy a háznak megvan a kritikus joga.

Ugron Gábor határozati javaslata folytán, melyben a tudomásul nem vételt indítványozza, zárszó jogával él és konstatálja, hogy ő nem akar a bizottsági ítélet ellen más szempontból szólni, minthogy ő nem hajlandó er-

kölsi hozzájárulását megadni. (Helyeslés balfelől.)

Elnök konstatálja, hogy két határozati javaslat adatott be. Az Ugroné, továbbá Perczel Dezsőé, a ki Kabos Ferencz kiküldése mellett a kérdés fölött napirendre térést indítványoz. Tehát előbb Kabos Ferencz, kérdező meg. (Zaj balfelől.)

Horváth Gyula azt kívánja, hogy mindezek előtt Ugron határozati javaslata vétessék szavazás alá.

Elnök felteszi a kérdést, hozzájárulnak-e ahhoz, hogy Kabos képviselő az esküt letegye. (Nagy zaj. Kiáltások balról: Nem fogadjuk el. Előbb szavazzunk Ugron határozati javaslata mellett.)

Elnök: Régi szokáshoz híven úgy akartam eljárni, hogy előbb az ügy intéztessék el, mely meg nem támadtatott s azután bocsássák szavazásra a határozati javaslatokat. (Helyeslés.)

Kabos Ferencz, a vizsgálat megejtésére kiküldött biztos leteszi az esküt.

Következik a névszerinti szavazás Ugron határozati javaslatára. Igennel, vagyis a javaslat mellett 96 szavazott, ellene 105, vagyis Ugron határozati javaslatát 9 szótöbbséggel elvetették.

Endrey Gyula: (Kiáltások: Nincs joga beszélni.) A szavazáshoz kívánok szólni. Illetőleg a napirendhez. Kijelentem, hogy én mint a VI-ik bíráló bizottság tagja, dacára, hogy a bíráló bizottság jelentését tudomásul vették, levonván a konzokvencziákat, tagsági állásomról lemondok. (Zajos, hosszantartó éljenzés a baloldalon.)

Következett

a költségvetés,

a belügyi tárcza költségvetésének részletes tárgyalása. „O r s z á g o s l e v é l t á r“ tételénél

Thaly Kálmán óhajtaná, ha a levéltár kezelő személyzetét szaporítanák. A jelen személyzet azt az óriási munkát, mely az okmányok rendezésével reá nehezül, alig bírja.

A tételt megszavazták.

Budapest, január 20. (Saját tudósítók távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítók a következőket sürgönyzi:

M ü l e k Lajos a főispáni titkári intézményt feleslegesnek tartja, töröltetni kéri.

M a d a r á s z pártolja, V a l y i Árpád függetlenségi helyteleníti M ü l e k indítványát.

A tétel megszavaztatott.

T Á R C Z A.

— Január 21. —

Pisztolypárbaj.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

A kávéház egyik sarkában ültem. A kalapomat mélyen a szememre huztam, mintha annak karimája alatt kerestem volna menedéket a besűrűdött napsugarak tikkasztó melege ellen. Kabátomat állig begomboltam. Hogy miért? azt magam sem tudom, mert már úgy izzadtam, mintha legalább is napidíjat huznék belőle.

A terem maga telítve volt bodor füstfellegek vékes karikáival, melyeknek lassu tovább vonulását csak néha-néha zavarta meg a betóduló légáramlat, ha egy-egy új vendég érkezett.

Az asztalon előttem különböző napilapok heverték érdekes rendtelenségben, melyeknek unalmas polemiaiba elmerülvén, nagyon keveset hallottam a kávéházi élet lassu nyugtázásából s örökös zibongásából. Nem figyeltem a szomszéd sakkozókra, nem állottam be kibicizni a jobboldali asztal kártyázóihoz. Inkább néztem a hallgatag betűket s bár unottan, de mégis némi érdeklődéssel futottam végig a hasábon.

Az egyik lap szidja, szapulja a kormányt, s helytelennek találja a szóban forgó javasla-

tot, a másik középszerűnek, de keresztülvihetetlennek. A kormánylapok alaptalanoknak nyilvánítták a vádakat s napnál fnyesebben bizonyítják a törvényt kitűnő voltát.

Örökös herce-hurca! Nem nekem való. Atfordítok, keresztül-ugrom a második vezércikket.

Gyilkosság. Öngyilkosság. Párbaj, s egyéb hétköznapi apróságok halmaza. Egyik kitűnőbb altatószer, mint a másik.

Epen távozni készültem, midőn egy harásny hang hasította keresztül a pipafüstös léget.

— Uram! ön kiállhatatlan!

Jött rá válasz.

— Kikérem magamnak!

— Kérheti! Hogy vehet ön kibicizni létre annyi bátorságot magának, hogy beleszóljon a játékba, mikor nem is ért hozzá.

Aztán kicsit valamivel halkabban tette hozzá, de úgy, hogy a másik is jól meghallotta:

— Impertinentia!

— Engedelmet kérek, különben kénytelen leszek —

— Mit? Ön?!

— Én!!

Csattanás. Egyrésztől homéri kacaj, másrésztől a megbotráncozók moraja. Vendégek felállanak.

— Uram! Ez vért kíván!

— Ha ön gondolja.
— Én elégtételt követelek!
— Ha önnek úgy tetszik!
— Nevem Hunyadi Jajtelesz.
— Lapáth Tasziló vagyok.
Kicsérérik névjegyüket.
— Tehát holnap.
— Holnap.
— Tizenegy órakor várja el az én segédeimet.

— Ha úgy tetszik akár tizkor is.
Hunyadi Jajtelesz — a sértett fél — sarkon fordult, s eltávozott.

Lapáth pedig ajkain gunyos mosolylyal füttyörészni kezdett, majd ajánkozott harmadiknak a félbeszakadt kalabriász-párthieba, miközben engedelmet kért a netaláni alkalmatlanság, vagy háborgatásért.

A vendégek ugyan védekeztek, hogy őket legkevésbé sem zavarta meg, s végtelen örvendtek a szerencsének, de az egymás közt váltott szempillantásokból is ki lehetett olvasni a nem akarást, a vonakodást.

Lapáth ur erre halkan dudolni kezdett, mire a kávé s forra karon, s remegő hangon, kétségbeesett kézmozdulatokkal bizonyította, hogy kávéházának hirneve tönkre van téve, hogy hozzá többé senki sem jön el, hogy ő koldussá lesz.

De mikor Lapáth ur biztosította, hogy jövő elsején az egész országot kifizeti, s előle-

F e n y v e s s y Ferencz hevesen meg-támadta Zichy Géza intendást, ki tönkre teszi az operaházat.

A vitát holnap folytatják.

A gyümölcsfa-iskola.

Irta: Krausz Jakab.

— Harmadik közlemény. —

Világos, január 20.

Attérve ezeketán eredeti tárgyunkhoz, azt hiszem, egy cseppet sem segítünk a gyümölcsfa-iskolák helyzetén, ha azokat a megyei tanfelügyelő ügykörébe helyezjük, ama közeg kez-be, ki a hatáskörébe eső számos egy mástól távolfekvő iskolákat ellenőrizni — és az ebből kifolyt teendőket szakavatottan, lelkiismeretesen elvégezni alig-alig képes.

Még kevésbé szeretném a tanító foglalkozásai közé sorolni a faiskolákat. Paedagogiai okok nem teszik kívánatossá. Hisz elég alkalmat nyújt neki az iskolai tananyag, hogy gyermekeiben a helyes érzéket a gyümölcs-termelés iránt felkeltse, nevelje; kirándulásainál, midőn a gyermek a szabad viruló és minden szívhez oly ékesen szóló hatása alatt áll, csak meg kell ragadni az alkalmat, annyit ölelhet fel, mint a mennyi speciális viszonyának megfelel. Jó, ha egy faiskola is áll rendelkezésre, a hova kirándulhat, mint megyék egy fazekashoz, kosárfonóhoz vagy egy kovácsműhelybe gyermekeimmel tapasztalatok szerzése végett, de azért nem szükséges, hogy a faiskola tanító keze alatt legyen, amint abszurdum volna iskolában rendszeres kosárfonást — vagy kovácsműhelyt berendezni. Legkevesbé volna ajánlható, hogy mint mellék foglalkozás jövedelmező forrása legyen. — A társadalom kötelessége annak az egyéneknek, ki a népnevelés magasabb ügyének szenteli életét — gond nélkül biztos megélhetést biztosítani, teszi-e vagy nem, ő látja, de nekünk tanítóknak állást kell foglalnunk minden oly mozdulattal szemben, mely az iskolát idegen térre akarja terelni és a tanítóktól oly dolgozatokat követel, melyek őt elvonják ama rendeltetésétől, hogy minden idejét iskolájának, gondjaira bizott gyermekeinek szentelhesse, — szabad idejét pedig arra fordíthassa, magát minél méltóbbá tenni e szép névre: „nép-tanító.“

Mindezeket összevéve, azon meggyőződésemnek adok kifejezést, hogy a gyümölcsfa-iskola ügyének indítványozott áttétele a közoktatásügy köréből a köznevelésébe nem szerencsés gondolat és annak realizálása nem volna előnyös sem a gyümölcsfa-iskola, — sem a népnevelésügyre nézve. A tanítónak és a tanfelügyelőnek is csak nyugodni volna, mely őket akadályozná, hogy erejük egész intenzivitásával élhessenek a népnevelés magasabb ügyének, melyre ennek teljes mértékben nagyon is szüksége van.

gül egy forintot csusztatott a markába, széles ajkait mosolyra huzta szét s vigyorogva mondá:

— Alázatos szolgálja nagyságos ur! Legyen szerencsénk mások is!

Fizettem s eltávoztam. De még utközben is magam előtt láttam a szemben álló két alakot, amint egymást provokálták; még otthon is a fülembe csengett a zsidó kávé megghunyaszkodott hangja: „Legyen szerencsénk mások is!“ S ámbátor nem félttem komolyabb következményektől, mégis némi elfogódással gondoltam arra, hátha ez a két bolond agyonlővi egymást.

Az újságok a kérdéses párbajról mit sem hoztak, s ez méginkább megerősítette abbeli hitemet, hogy a dolog valóban komoly jellegű, mely biztosan emberhalállal végződött. S aznap még a feketekává sem esett jól.

Negyednap ismét rendes asztalomnál ültem, s türesem néztem az előttem fekvő lapokra, de semmi hajlandóságot sem éreztem magamban azoknak elolvasására.

Egyszerre csak két ur élénk beszélgetése vonta magára figyelmemet. Az egyik heves kézmozdulatokkal kísért mindenik szavát, mintha azzal akart volna nyomatékot adni beszédének. A másik halkabban beszélt ugyan, de azért még mindig elég hangosan, úgy, hogy minden szava áthallatszott asztalomhoz.

— Tehát megtörtént?

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órákor 774.4 mm., délután 2 órákor 772.3 mm. Hőmérsék: reggel 7 órákor 0° — 16.8, délután 2 órákor 0° — 11.1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órákor K. 4, délután 2 órákor N. 3. Felhőzet: reggel ködös, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0.

Időjóslás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Január 21. —

Változó felhőzet.

Hideg.

Száraz.

Az „ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre 24 korona = 12 frt — kr.
Fél évre 12 korona = 6 frt — kr.
Negyed évre 6 korona = 3 frt — kr.
Egy órára 2 korona = 1 frt — kr.

Vidéken szétküldve:

Egész évre . . . 28 korona — fillér = 14 frt -- kr.
Fél évre 14 korona — fillér = 7 frt -- kr.
Negyed évre . . 7 korona — fillér = 3 frt 50 kr.
Egy órára . . . 2 korona 40 fillér = 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 10 fillér = 5 kr, vidéken 12 fillér = 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának („Aradi Nyomda-Társaság“) küldendők, ugyazinté ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság.“

HIREK.

Január 21. Szombat. Róm. kath. naptár: Agnes. — Protestáns naptár: Agnes. — Görög-keleti naptár (január 9.): Polieukt. — A nap két 7 óra 40 perczkor, nyugszik 4 óra 43 perczkor.

Külsej-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Január 22. Az aradi dalegylet közgyűlése délután 3 órákor (Városháza).

Január 22. A „Vörös Kereszt“ aradvárosi választmányának közgyűlése d. e. 11 órákor (Eötvös-utca 4. sz.)

Január 25. Az aradi kereskedelmi és iparkamara teljes ülése délután 5 órákor.

Január 29. Az aradi ügyvédi kamara közgyűlése délelőtt 10 órákor.

Január 29. Kamarai tagválasztások a megyében.

Január 29. Stavenhager Bernát hangverseny (Fehér Kereszt).

Február 2. Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság közgyűlése d. e. 10 órákor.

Február 15. Az aradi járás hadköteleseinek sorsuzása.

— A hivatalos lapból. A király Márkus Sándor miniszteri tanácsosi cím- és jelleggel felruházott belügyminiszteri osztálytanácsosnak, saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmából, hosszas szolgálata közben szerzett érdemei elismerésül, a III-ad osztályú vaskorona-rendet díjmentesen adományozta.

- Meg.
- Mikor?
- — Tegnap délután.
- Hol?
- Az erdőben!
- Nos és?
- Mit nos és?
- A feltételek?
- Sulyosak, igen sulyosak. Ötvenöt lépés, avance nélkül.
- Szörnyűség! S ki lött először?
- Hunyadi.
- Talált?
- Nem. De a golyó alig pár méternyire süvített el La. áth feje mellett. Csak egy hajszalon függött az élete.
- Vértagyasztó! S Lapáth talált?
- Az is ép úgy lött, mint Hunyadi.
- Borzasztó! Hátha talált volna!
- Hja! de ha a sors így akarta! A párbaj azért megvolt. Lovagias ember mindakettő.
- Ambár sértetlenek maradtak!
- Igen!
- ??

Hazafelé menet azon gondolkodtam, vajjon nem-e vakra töltött pisztolyokkal párbajozott az a két derék uri ember?

H. L.

— Dessewffy Sándor pásztorlevele. Megyés püspökünk a közelmúlt évforduló alkalmából az egyházmegyéjéhez tartozó világi és szerzetes papsághoz pásztorlevelet intézett, mely a napokban érkezett meg a minoriták aradi társházához. A pásztorlevél több fontos és napi eseményekre czélzó kijelentést tartalmaz. Bevezetésül általánosságban kimondja, hogy midőn az elmúlt évben annyian elhaltak, nem érdemül, hanem egyedül a mindenható Isten jóságának tudható be, hogy az új év kezdetekor életben maradtunk. Attér ezután a pásztorlevél a világ romlottságára és hangsúlyozza, hogy mennyire felelősséggel jár az egyházi tiszt viselése ezekben a nehéz időkben. Megkapó és hatásos kifejezésekkel ecseteli ezután a pásztorlevél a kor közönyét, erkölcsi romlottságát, melylyel nemcsak hazánkat, hanem egész Európát ellepte. Ezeknek leküzdésére van az egyház hivatva. Kettős kötelessége a lelkipásztoroknak ily viszonyok közt igazi hitet és vallásosságot hirdetni és az ellenük emelt támadásokkal szemben az egyház jogait megvédelmezni. A pásztorlevél felhívja a papságot a házaság szentségének megtartására és azután felkéri őket, hogy gyakorolják a következő alaperényeket: a jözanságot, a mértékletességet, a lelki erőt és az igazságosságot, a mely erényekkel vártezve bizonyára elérni lehet azt az országot, a hol Krisztus, minden üdvnek és áldásnak forrása, lakik. A pásztorlevél ezután ismételve inti még a papságot kötelességének teljesítésére és az egyházmegye nagynevű alapítója példájának követésére. A szép pásztorlevél előreláthatólag nagy hatást fog gyakorolni.

— A regálebérlők tulkapásai ellen W e k e r l e Sándor pénzügyminiszter hosszú körrendeletet intézett Aradvármegyéhez, melyben hivatkozik arra, hogy célja volt az, miszerint lehetőleg a községek vegyék ki a regálét s a kizárólagos jogot. Sok helyt azonban ez nem sikerült s ilyen helyeken magánosok vették ki a szeszitalmérési jogot. Azonban, hogy az ily bérlők a közönséget ki ne zsákmányolhassák, megállapította a miniszter a szesz és szeszből készült közönséges pálinka maximális árát. Most felhívja a községek elöljáróságait, hogy szigoruan ellenőrizzék, miszerint betartják-e a bérlők a rendeletet s az előfordult tulkapást jelentsék be a pénzügyi hatóságoknak.

— Jégünnepély. Az aradi körcsolyázó-egylet szerdáról elhalasztott, nagyszabású jégünnepélyét ma, szombaton tartja meg, ha kedvezni fog az idő, ami kétségtelen. A nagy havazás elmúlt, a jégpálya tükörsimára van sepperve, az idő is elég kemény s így mi sem akadályozza a kedélyes sport-mulatság megtartását. Az ünnepély d. u. 5 órákor veszi kezdetét s este 7-ig tart, mely idő alatt a házi- ezred zenekara játszik. A jégpálya bengál-fénynyel, fáklyákkal és lampionokkal pazarul ki lesz világítva. A sima jégtükrön ott fog siklani Arad egész intelligens, sportkedvelő fiatalága s hogy az ünnepély kitünően sikerüljön, arról kellőképp gondoskodott T e d e s c h i Viktor, az elismert jégdirektor, ki fáradságos buzgalommal igyekszik a mai napot minél kellemesebbé, minél emlékezete-sebbé varázsolni azok előtt, kik az ünnepélyen részt vesznek. Megemlítjük még itt, hogy másnemü élvezetről is van gondoskodva, a mennyiben a pavillonban meleg italokat fog-nak kiszolgáltani. Belépti díj tagoknak 30 kr, nem tagoknak és nézőknek 50 kr.

— A hercegprímás bibornoksága. A pápa de la Porta római gróf által már elküldötte V a s z a r y Kolos hercegprímásnak a bibornoki kinevezési okiratot és a bibor kapuciumot. Mint értesülünk, a pápa követe nem Esztergomban, hanem Budapesten fogja átadni a hercegprímásnak a kinevezést és a bibornoki jelvényt. A bibor-főveget (biretum) közjogunk szerint a király adja át ünnepi szertartások

Sodoma pusztulása.

— Január 20. —

Sudermannak, a „Becsület“ szerzőjének drámai becsü színműve töltötte be a tegnapi premier-estét. „Sodoma pusztulásában“ jobban, határozottabb, újabb irányban nyilatkozott meg Sudermann elvitázhatatlan, igazi zseni-álitása, mint a „Becsület“-ben. Az író ezen darabjában is megvan az a vonás, hogy a problémát nem oldja meg teljesen, csupán sejteti az igazi megoldást.

Nincs szerelem, csak ideg! Ez a pessimistikus tétel az, melyet „Sodoma pusztulása“-ban igazol az író.

Janikow tej-szövetkezeti felügyelőnek (Szepesi) fia Willy (Somló) festő, a kinek érdeklődését, egész egyéniségét fogva tartja Barcinowsky tőzsér (Sz. Németh) felesége Adah (Haraszi Hermin). Az asszony hálójából nem bír szabadulni, bár tudja, érzi, hogy iránta való szerelme nem egyéb pusztá idegességnél, s bár látja, hogy szunnyad művészi alkotó ereje, melylyel „Sodoma pusztulása“ című festményét alkotá.

Reimann tanár, festő (Vedress) hosszas távollét után Adahnál találja Willyt egy estélyen, hol Weisse dr (Góth) csdvegés közben megérteti vele, hogy barátja nem a legjobb társaságba keveredett. Reimann a mult emlékeinek felsorolásával buzdítja munkára Willyt s kéri, meneküljön Adahnak befolyása alól.

Közvetlenül ezután Willy, ki maga is visszavágyott a helyes utra, a becsületes emberek közzé, bizalmas együttlét alkalmával szemére lobbantja Adahnak, hogy lekötve tartja, elmondja neki, hogy mennyire vágyik családi boldogság után. Adah, bár nem látja be okait, kijelenti, hogy megengedi, hogy unokahugával Kittyvel (Arányi Bella) házasságra lépjen, mert így azontul is jó barátok maradhatnak. Willynek — bár a választás ellen kifogása van — bele kell egyeznie a házasságba, mert Adahnak anyagilag is kötelezettje. Kitty daczára, hogy Willy részéről folytonos mellőztetésben részesül, melegen érez iránta.

Janikow és neje (Follinuszné) örökbe fogadtak egy leányt, Klárikát (Tárnoki Gizi), a kit Krammer tanárjelölt (Pethes), Janikowék lakója imád. Willy hazatér Adahtól éppen akkor, a mikor Klárika bizalmasan társalog Krammerrel. Krammer bevallja Willynek Klárika iránti szerelmét, mire Willy, Krammernek vele szemben tanusított önzetlen barátságának viszonzásául, megígéri, hogy közvetíteni fogja féltékenységét elnyomott szerelmi vallomását. Kiszólítja Klárikát szobájából, megtudja tőle, hogy szereti Krammert, de e közben a lányka naiv ártatlansága, szendése és tisztasága őt is érzelmre hangolják. Igyekszik szabadulni a benyomás alól, nem akarja beszennyezni a legtisztább leányajkakat, hiába. A benyomás állandó marad. Egy-perczre magához tér, előhívja Krammert s eljegyzi neki a leányt, ki az ő érzelmeit viszonozza.

Willy lakásán megjelen Adah Kittyvel s kényszeríti őt, hogy unokahugával házasságot kössön. Társalgásuk közben érkezik haza Willy anyja, kinek Adah bevallja fiával való viszonyát. Az anya elfordul a daemontól s kiutasítja.

Wily estélyre megy Adahhoz s onnan vidám hangulatban érkezik haza hajnalban. Egy ideig Klárika iránti kényszerűségéből bűnös szerelme küzd becsületérzetével, de azután mégis bemegy a leány hálószobájába. Klárika felsikolt, előlép Krammer, a ki egy felolvasás tanulása mellett még ébren volt, de megnyugodik, hogy a sikoly álom csalóka szüleménye volt.

Adahnál ténynyel ünneplik Willy és Kitty egybekelését. Adah Willyt szerelmi vallomás tételre hívja fel. Willy és Kitty egyedül maradnak. A leány meggyözi Willyt, hogy nem ledér teremtés, hanem egy nemesen érző és gondolkozó lény. Willy megszereti s lelkesülten vezetianyjához. Janikowné, kit a leány megnyert, felfedezi előtte fia és Adah viszonyát, mire Kitty elrohan, Willy, bármint tartóztatják is, utána.

Eléri. Műtermében vannak együtt. A leány idegenkedik tőle, de később ismét megszereti s megbocsájt. Hirtelen kopognak a műterem ajtaján. Krammer lép be s felfedezi, hogy Klárika meghalt. Willy Kittyt eltávo-

litva, bevallja, hogy a leányt ő tette boldogtalanná, s hogy ő az oka halálának is.

Krammer megrohanja, megrázza, Willy eszméletlenül rogy össze, Krammer orvosért rohan. Willy magához tér, lázasan festeni kezdi a halottat, föleszmél, összeesik. A szive ölte meg.

Ez a darab meséje dióhéjban.

Az előadás egyike volt a szezon legjobb drámai előadásainak. Somló értelmére valló helyes alakítást mutatott be. A második felvonásban remekelt. Haraszi Hermin ügyes, rokonszenves volt, Arányi Bella és Tárnoki Gizi minden tekintetben kifogástalanok voltak. Pethes kis szerepében is jól érvényesült. A keretből Gergely és Góth váltak ki. Follinuszné hangját annyira kimélte, hogy beszédét gyakran hallani sem lehetett.

Közönség szép számmal, az előadásnak a hosszú felvonások miatt 11 óra után volt vége.

— **Vedress jutalomjátéka.** A sok telt ház után, mit a jutalomjátékoknak, s különös szerencsének köszönhettek egyes színészek, Vedress Gyula, társulatunk kiváló jellemszínésze is kiveszi a maga részét, mi méltán megilleti. Jutalomjátéka a jövő hó folyamán lesz a Harminczévegycártás életéből című nagyhatású színműben. A közönség valószínűleg megérdemelt kitüntetésben fogja részesíteni kedvelt színészét.

— **Viola József,** társulatunk széphangu baritonistája — mint értesülünk — a nyári szezon tartamára a fővárosi városligeti szinkörbe szerződött. — A telet Rakodozay Pál színtársulatánál, Szabadkán tölti.

Táviratok.**Beteg miniszterelnök.**

Budapest, január 20. (Saját tud. táv.)
Wekerle ma reggel felkelt ugyan az ágyból, de torokbaja annyira akut, hogy a szobából nem mehet ki, s így Margit Zsófia főherczegnő holnap lemondásánál a trónutódlási jogról Wekerle helyett Fejérváry és Szilágyi mentek Bécsbe hivatalosan.

A tisztviselők fizetése.

Budapest, január 20. (Saját tud. táv.)
Az államhivatalnokok fizetési pótléka, daczára az ellenkező híreknek, február 1-el folyósítatik.

A Pesti Napló nagymondásai.

Budapest, január 20. (Saját tud. táv.)
Ellenzéki lapok sokat mesélnek Csáky bukásáról, ki már — szerintük — Szilágyival együtt beadta lemondását. A Pesti Napló mai lapjában már Wekerle bukását is hirdeti azzal, hogy Szapáry követi a miniszterelnökségben. A Nemzet mindezen híreket megczáfolja, mint teljesen légből kapottakat.

Az ellenzék parlamenti magatartása.

Budapest, január 20. (Saját tud. táv.)
Az ellenzék ma rögtönzött képviselőházi skandaluma megbotránkozást kelt mindenfelé, főképen azért, hogy oly mandátum érdekében rendezték, mely kézzelfoghatóan semmis és csak a parlamentarismus arczul csapásának tekinthető. A szabadelvűek mozgalmat indítottak, hogy a tzelés híveit a pártból kiszorítsák. A mozgalom oly általános, hogy eredményére nézve nem lehet kétség.

Milán és Natália kibékölttek.

Belgrád, január 20. (Saj. tud. táv.)
Milán és Natália kibékölttek. Atyjának ezen örvendetes hirt tudató táviratára Sándor király ezt felelte:

„Táviratod mélyen meghat. A mai nap a legörvendetesebb életemben. Ölelek. Öleld helyettem anyámat! Sándor.“

Telefon.

Berlin, január 20. (Saj. tud. távirata.)
A „Vors. Zeitg.“ szerint a Berlin-Triest-Róma és Berlin-Brüssel-Páris közt tervezett telefon-összeköttetést legközelebb megvalósítják.

Antiszemita jelölt.

Berlin, jan. 20. (Saját tud. távirata.)
A „National Zeitung“ hire szerint Paasch antiszemitát állították fel képviselő-jelöltül a dirschau-i kerületben.

A Panama-botrány.

Páris, január 20. (Saját tud. távirata.)
Deroulede követeli, hogy Clémenceau és Rouvier az esküdszék elé állíttassék. Andrieux kijelenti, hogy számos okmányt fog közzé tenni, melyek különösen a Boulangistákat fogják kompromittálni.

Páris, január 20. (Saját tud. távirata.)
Herz Kornél önként fog Franciaországba visszatérni. Azon esemény, hogy Staphane bankhivatalnok a megvesztegetettek névjegyzékének fényképészeti levonatát teljesen felismerte, a kamarában roppant nagy feltűnést idézett elő. A bizottság azonnal maga elé idézte Andrieuxt és Clémenceaut.

Páris, január 20. (Saját tud. távirata.)
Nagy leleplezésektől tartanak azon alkalmából, hogy a Dynamit-társaság ügye legközelebb az esküdszék előtt le fog tárgyalatni.

Páris, január 20. (Saját tud. távirata.)
A „Solcil“ Haussonville gróf levelét teszi közzé, mely monarchikus manifestumként azt állítja, hogy a köztársaság visszaelt az ország bizalmával, követeli tehát, hogy csendesesen készüljenek a döntő harcra azon biztató kijelentéssel, hogy a párisi gróf a döntő pillanatban készen fog állani.

London, jan. 19. (Saját tud. távirata.)
Herz Lornélt a szállóban letartottatták.

Kolera.

Halle, jan. 20. (Saját tud. távirata.)
A nitlebenitébolydában előfordult kolera-betegedések megvizsgálására Koch titkos tanácsos ide érkezett.

Közgazdaság.

— **Budapest kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.** 1893. évi január hó 19. Hízott sertés árai: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli súlyban) 43.5—44.5 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 43—44 krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgon felüli súlyban) 46.5—47 krig. Fialat közép (pkint 251—320 klg. súlyban) 45.5—46.5 krig. Fialat könnyű (pkint 250 klg. terjedő súlyban) 44.5—45.5 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgon felüli súlyban) 43.5—44.5 krig. — Közép (pkint 220—280 klg. súlyban) 44—45 krig. — Könnyű (pkint 220 klgig terjedő súlyban) 42—44 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kilogron felüli súlyban) 42.5—44 krig. — Közép (pkint 220—260 kilogr. súlyban) 42—43 krig. — Könnyű (pkint 220 klgig terjedő súlyban) 41—42.5 krig. Sertéslelészám: 1893. január hó 17-én volt készlet 92,391 darab. 1893. jan. 18-án felhajtattott: 512 darab. 1893. jan. 18-án elszállítottott 1117 drb. 1893. jan. 19-én maradt készletben 91,786 drb. — A hízott sertés üzletirányzata: asilárd.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatalától.

852 | 893. k. h. sz.

54 1-3

SALICYL-KÉSZÍTMÉNYEKKIELHAUSER H.-től
Grácban.

Dr. Heyden drezdai laboratóriumában előállított Salicylsav világhíre tett szert, mint óvanyag mindennemű erjedés és rothadás ellen alkalmas keverékben a leghatásosabb, utólérhetlen óvszerül bizonyult a **bőr, haj és foga**knak épségének megőrzésére, a mennyiben a megtámadott szövetekben elejét veszi a rothadásnak s minden azzal összefüggésben levő kóros jelenséget megszüntet.

Salicyl-szájvíz megóvja a fogakat a szuvasodástól s a mennyiben lyukas fogak volnának, úgy azok üregeibe behatolva, megszünteti az ott levő nyál- és ételmaradékok erjedését és ezzel a kellemetlen szájbűzt. — Egy üveg ára **60 kr.**

Salicyl-fogpor hasznolókép hat mint a szájvíz s mindennapi rendszeres használat mellett a fogakat vakító fehérré s a foghúst egészséges pirossá teszi. — Egy doboz ára **50 kr.**

Salicyl-fogpaszta a fogpor említett jó tulajdonaival bír s szilárd alkotásánál fogva különösen utazásoknál nagyon előnyös. — Egy darab **60 kr.**

Salicyl-hintőpor utólérhetlen lábizzadás ellen, összehuzza a talp és az izzadó bőrfelület izzadság kiválasztó szerveit s az oly kellemetlen izzadást megszüntetvén, elejét veszi a lábak bűzösségének is. Kitűnő óvszer hosszú gyalogolásoknál lábfelsebesedés ellen. — Egy doboz ára **50 kr.**

Salicyl-piperesszappan ment minden felesleges lúgtartalomtól s így a bőrt nem száritja ki, sőt annak természetes üdőségét fentartja s elpusztítja a bőr élődését. — Egy db ára **35 kr.**

Salicyl-hajkenőcs megóvja a haját a kiszáradás- és szétrepedéstől, azonkívül a haj tövén élőködő hasadó pikkelygombák, mely a kopaszagnak legtöbbször oka, megöli, s így a hajkihullást meggátolja. — Egy darab ára **60 kr.**

Salicyl-pipereviz az arc- és kézbőrt megóvja a levegő érdességétől, bársony simává s puhává teszi s természetes üde színét megőrzi s a bőrhámot s bőrtrákkát ellátoítja. — Egy üveg ára **70 kr.**

Kapható: *Török József bpesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában:*

RING LAJOS,

az „Angyalhoz“ címzett gyógyszertárakban Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz.

Hirdetmény.

A járdákra tapadt hó a járás kelés, valamint a fagy következtében néhol sikos.

Ennél fogva felhívom az érdekelteket, hogy a gyalogutakat fűrészpör vagy homokkal naponta behintessék, mivel mulasztás esetén büntettetni fognak.

Egyidejűleg felhívom arra is, hogy a járdatisztogatás alkalmával gondoskodjanak arról, hogy a járdaszélén levő vízlevezető csatorna szintén kitisztitassék, hogy a beálló olvadáskor a víz szabadon lefolyhasson és a járdát el ne lepje.

Aradon, 1893. évi január hó 20-án.

Sarlot Domokos,

főkapitány.

175660. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak és a kassa-oderbergi vasut állomásai között egyrészt és Brody átm., Podwoleczyka átm., Granicza átm., ill. Szcakova átm., osztrák-ország határszéli állomások között másrészt 1892. évi szeptember hó 1-étől érvényes díjszabáshoz 1893. évi január hó 1-én az I. pótlék lépett hatályba, mely némely díjszabási és kezelési határozományok módosítását és sajtóhiba helyesbítéseket tartalmaz.

Ezen pótlék példányai a magy. kir. államvasutak díjszabási osztályában, valamint a többi részes pályánál példányonként 20 kr-ért megszerelhető.

Budapest, 1893. január 7-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága

a többi részes pályák nevében is.

247 | 1893.

41 1-3

1020—1892. gazd. sz.

13 3-3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter 83140/892. sz. a. a következő rendeletet adta ki:

A volt földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter által 1874. évi 9334. szám alatt kiadott szabályrendelet kiegészítéseül a következőket rendelem

Hitelesíthetők fémhől készült kizárólag folyadékok mérésére szolgáló 0,8 literes méretek, melyeknek átmérője 58 mm., mélysége 114 mm., tehát a két méret úgy viszonylik egymáshoz, mint 1 : 1 : 97-hez vagy közel 1 : 2-höz — ha ezen mértékben az átérés 2 mm.-nél, az ürtartalom eltérése pedig $\frac{1}{100}$ -nál nem nagyobb és ha azok különben is az idézett 9334. számú szabályrendelet egyéb köteleményeinek megfelelnek. Budapest, 1892. decz. 22-én. L u k á c s s. k.

A városi tanács.

4254 | 893. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Múlt év december hó 31-én közzölt a on intézkedést, mely szerint a budapesti összes pályaudvarok egymásközti forgalmában az áru felvétel beszünttetett, f. hó 11-étől kezdődő hatállyal oda módosítjuk, hogy a helybeli pályaudvarok közt történő szállításból további intézkedésig még csak a Budapest nyugoti pályaudvarra szóló feladás záratik ki; míg a többi helybeli forgalom korlátozás alá nem esik. Budapest, 1893. január 10-én.

Az igazgatóság.**Arverési hirdetmény.**

Arad sz. kir. város gazdasági széke a part-utczától a választó-utczáig terjedő védőtöltésnek 1893. évi janur hó 1-jétől egy vagy több évre kassálól leendő bérbeadása iránt folyó évi január hó 30-án d. e. 10 órakor arverést tart.

Kikiáltási-ár évi 40 frtnyi haszonbér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban. Az arverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli arverést megelőzőleg nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az arverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az arverési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az arverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1892. évi deczember 27-én tartott üléséből.

L ó s R e z s ő,
aljegyző.

180254. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.*Rajna-westfalia-osztrák-magyar kötelék.*

Az 1892. évi február hó 1-től érvényes III. rész, 2. füzetben, illetve ennek 1892. évi decz. hó 1-től érvényes I. pótlékban foglalt és gabona, hüvelyes vetemények és örleményekre fennálló díjtételek folyó évi január hó 1-től kezdve maláta küldeményekre is alkalmaztatnak.

A m. kir. államvasutak, egyszerűmind a részes vasutak nevében is.

MÜHLE VILMOS**Temesvárrott**

szétküld leg zebb s legdivatosabb

VIRÁGCSOKROKAT,

valamint a legjobb és legmegbizhatóbb mezőgazdasági és kert

MAGVAKAT

jótállás mellett bárhová pontosan. Leggyorsabb és legjobb postai összeköttetés Araddal.

Nagy képe árjegyzék kívánatra ingyen. Ismét eladók számára külön előny-árjegyzék.

28 5-10

VÉR UJ ÉLETERŐT AD!

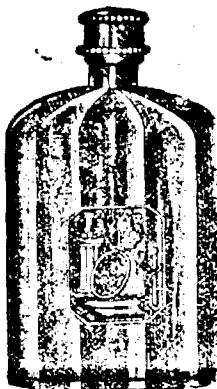
Nagyságos és mélyen tisztelt orvos ur! A mindenható és — dentudó ur Isten áldják meg Nagyságodat a szenvedő emberek részére kitálat **„ÉLET-ELIXIR“-ért**; Isten éltesse sokáig Nagyságodat!

Mivel ennek a jónak bizonyult orvosságnak terjesztője akarok lenni, ennél fogva mély tisztelettel van szerencsém kérni, méltóztassék postánvánvél mellett 4 nagy üveg „ÉLET-ELIXIR“-t mielőbb megküldeni.

Hódoló alázattal Zemplény-Turány 1889 19/9. legalázatosabb szolgálja VITKÓ JÓZSEF mp. zemplény-turányi róm. kath. lelkész.

MOSER S. Eszterházi herceg volt uradalmi orvosa.**ÉLET-ELIXIR**

Naponkint használva „Élet-Elixir“-em mentőszert minden betegség ellen; bámultatos hatásával az előbbi természetes erőt ismét helyreállítja, felvillanyozza az életszellemet, életbíti az eszméket, nyomtalanul eltávolítja az idegek rezgését, gyengíti a köszvény (podagra) fájdalmait és elhárítja ennek benyomulását a belrészekbe, tisztítja a gyomrot benyálkásodó nedvektől, melyek emésztési nehézséget, fejfájást és gyomorémelyegést szünek, egyszerűen leküzd a legtöbb betegségeknek biztos forrását. — Eltávolítja a belgörcsőt a gyomorban. jökedvre és derültségre ébreszt; elhárítja egy óra alatt az emészthetlenséget; meggátolja a sziv betegséget; tisztítja a vért és gyógyít minden hideglelést már a harmadik dózisnál.

MOSER S.**Eszterházi herceg volt uradalmi orvosa.**

Egy palack ára használati utasítással 2 frt 50 kr. egy kis palack 1 frt 25 kr. A szétküldés, az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett, a világ minden irányába pontosan eszközöltetik. — Főraktár Török József gyógyszerész urnál, Budapest, király-utca 2. sz. és minden nagyobb gyógyszerészertárban kapható. — Aradon: Ring L. Kiss I. Demkő Géza uraknál. 972. 7—10.